

Závěrečná zpráva II.

o provedené dendrologické kontrole stavu stromů

- Předmět kontroly:** Vybrané stromovitě rostoucí dřeviny nacházející se v určených plochách ZOO Brno, k.ú. Bystřec
- Účel kontroly:** Základní terénní kontrola a dendrologické posouzení stavu stromů, zejména jejich zdravotního stavu a provozní bezpečnosti. Související doporučení pro péstební zajištění.
- Zadavatel:** ZOO Brno a stanice zájmových činností p.o.,
U Zoologické zahrady 147/46, 635 00 Brno
IČ: 00101451, DIČ: CZ00101451
- Zpracovatel:** Ing. Pavel Bulíř, Ph.D., Pardubická 885/53a, 500 04 Hradec Králové,
e-mail: bulpav@post.cz, tel. 723 312 514, DS: jbruicx, IČ: 87069512
- Datum zpracování:** květen 2025

Druhá etapa terénní kontroly a dendrologického posouzení stavu stromů proběhla na základě objednávky zadavatele v areálu ZOO Brno v průběhu měsíce května 2025, přičemž volně navazuje na průzkum realizovaný v dalších plochách zoologické zahrady v měsíci únoru a březnu. Šetření bylo zaměřeno na odborné pěstební zajištění stavu stromů nacházejících se v provozně a funkčně významných plochách areálu ZOO. Kontrola stavu a bezpečnosti stromů a s tím spojené navazující doporučené pěstební zajištění dřevin bylo prováděno dominantně v okolí (dopadové zóně) hlavní návštěvnické komunikace, a dále v okolí či uvnitř vybraných výběhů zvířat. Prováděna byla také na určených plochách zázemí zahrady, které budou zpřístupňovány či jinak upravovány pro využívání širší veřejností.

Uvedené terénní průzkumy a související relevantní návrhy na vhodné pěstební zajištění dřevin cílí na podporu a zlepšení nevyhovujícího nebo dlouhodobě málo uspokojivého zdravotního a funkčního stavu vybraných stromů. Představují významný krok ke zvýšení bezpečnosti potenciálně ohrožených ploch a komunikací, ale i přítomných stavebních objektů a zařízení, a také okolí návštěvnické infrastruktury. Realizací doporučených zásahů dojde i k významnému zlepšení estetických funkcí dřevin a podpoře edukativních cílů jednotlivých expozic. Dojde také ke zlepšení vnímání celkového obrazu zoologické zahrady.

Dotčený průzkum tedy konkrétně proběhl v okolí páteřních návštěvnických tras západně od výběhu mar až po objekt vodárny za expozicí takinů. Dřeviny byly selektivně hodnoceny také ve vybraných přidružených sousedících plochách výběhů zvířat, především tam kde stromy nebyly v posledních letech ošetřovány, případně tam kde na realizovaná ošetření reagovaly nevhodně (předčasným stárnutím, chřadnutím části nebo celé dřeviny apod.). Vybrané stromy byly hodnoceny např. ve výbězích jelena wapiti a v okolních plochách zázemí, a dále ve výběhu bobrů, pandy červené, polární lišky či ve voliére korsaka. Vyhodnoceny byly i některé zvláště pohledově exponované a zdravotně závažně narušené stromy vyskytující se v navazujících plochách či lemech porostů s degradovanými vizuálními funkcemi.

Předmětem průzkumu bylo i okolí sezónního vstupu a navazující přístupové návštěvnické komunikace. Uvedené plochy a dřeviny na nich situované se nachází na parcelách s p.č. 1654/1, 1654/14, 1654/51, 1654/52, 1654/79 a 1654/85 v k.ú. Bystřec.

Předmětná kontrola stromů se stejně jako v předcházející etapě soustředila na vyhodnocení celkového stavu dřevin v kontextu jejich umístění na stanovišti a možného vlivu na okolí, respektive jejich významu v kontextu dané plochy či struktury navazujících porostů nebo jejich okrajů. Zvažována byla biologická i funkční perspektiva daných jedinců a s tím spojené možnosti jejich efektivního zajištění. Řada dřevin vykazovala v době terénních šetření známky vizuálně dlouhodobě podhodnocené pěstební péče. V minulosti ošetřené byly v urgentním režimu především plochy a navazující části expozic v okolí hlavní návštěvnické komunikace. I zde se však aktuálně objevují dřeviny s postupující progresí chátrání vyžadující další pěstební zajištění.

Celková kontrola stromů byla prováděna na všech stromovitých dřevinách přítomných ve shora uvedených plochách, a to s výčetním průměrem vyšším než 10 cm. Vyjma několika stromů v sousedství šetřených ploch (viz výše) tedy nebyly předmětem této kontroly další stromy rostoucí v navazujících nezaplocených návštěvnických plochách ani v okolních porostech.

Zaznamenaný stav mnoha přítomných kontrolovaných dřevin je dlouhodobě neuspokojivý a často významně podhodnocený. Některé dřeviny nebyly pěstebně zajišťovány za celou dobu své existence, jiné i desítky let. Zejména ve výbězích a expozicích zvírat jsou dřeviny často poškozovány na kmenech a jejich bázích.

V hodnocených plochách se dominantně uplatňuje především dub zimní (*Quercus petraea*), doprovázený lípou srdčitou (*Tilia cordata*) a habrem obecným (*Carpinus betulus*). Četné exempláře, zvláště lip srdčitých a habrů, se na dotčených stanovištích nachází mimo své ekologické optimum, a jsou tak ve zvýšené míře stresovány především dlouhodobými vlivy sucha. Na mnohých v minulosti již redukovaných habrech a javorech se navíc projevuje také snížená tolerance k řezu, která je spojena se zrychleným chátráním oslabených jedinců a rychlejší destrukcí dřeva jejich nosných větví či kmenů. Ošetření takových dřevin opakovaným řezem je často málo efektivní a krátkodobé. Proto jsou takové exempláře často doporučeny ke kácení. Velký podíl posuzovaných jedinců stromů je podobně jako v okolních porostech sekundárního původu (zapěstovaných z pařeziny). Báze těchto stromů jsou proto zbytnělé a různou měrou narušované či poškozené dlouhodobým rozvojem hnilob. Takové stromy mají často zřetelně sníženou míru stability.

V souladu se záměrem zadavatele, bylo cílem realizovat základní uživatelskou kontrolu a zjednodušené dendrologické posouzení zaměřené na vyhodnocení celkového zdravotního stavu a biologického a funkčního potenciálu dřevin. Současně s tím bylo terénní šetření zaměřeno také na navazující vyhodnocení jejich efektivního a ekonomického pěstebního zajištění, a to s ohledem na zjištěné parametry provozní bezpečnosti a biologické perspektivy.

Dřeviny v pěstebně nevyhovujícím (neuspokojivém) stavu, který je dán především jejich významně zhoršeným zdravotním stavem, silně redukovanou vitalitou (životaschopností) či nedostatečnými parametry provozní bezpečnosti jsou navrženy ke skácení. Ke skácení jsou navrženy také dřeviny s biologicky nepříznivou vývojovou tendencí (růstově potlačené, nadměrně stresované) či dřeviny funkčně neperspektivní, především s ohledem na zajištění plnohodnotného vývoje sousedních jedinců (na principu negativní probírky).

Vedle dřevin navržených ke kácení byly evidovány všechny dřeviny vyžadující ke zlepšení jejich aktuálního neuspokojivého zdravotního či pěstebního stavu a bezpečnosti jiné cílené pěstební zajištění, a to jak dřeviny perspektivní tak dočasně předržované.

Dendrologické kontroly zdravotního stavu dřevin a souvisejících kvalitativních a pěstebních parametrů jsou vždy limitovány možnostmi, které poskytuje vegetační doba. Některé patogenní vlivy, zejména dřevní houby a jejich plodnice nemusí být proto daným průzkumem s ohledem na období jejich charakteristického výskytu zjištěny.

V daném ohledu je proto v dalších letech žádoucí následující etapu dendrologické kontroly v šetřených oblastech realizovat v jiné části kalendářního roku.

Všechny dřeviny jejichž pěstební stav byl vyhodnocen jako situačně neuspokojivý byly v rámci terénní kontroly označeny na kmenu lesnickým značkovacím sprejem.

Dřeviny doporučené z různých důvodů ke skácení jsou označeny ve výšce cca 1,5-2 m značkovacím sprejem (kruhovým terčem).

Dřeviny doporučené k jinému typu pěstebního zajištění (ošetření) jsou u báze kmene označeny značkovacím sprejem za pomoci vodorovného pruhu.

Všechny dendrologickým průzkumem zaevidované dřeviny byly současně zakresleny a číselně označeny do situační pracovní mapy zadavatele. V rámci evidence a souborného zpracování bylo příslušným dřevinám přiřazeno doporučené pěstební zajištění (opatření), které reaguje na jejich celkový stav a rovněž jejich další biologickou a funkční perspektivu (potenciál). Uvedená opatření cílí na zlepšení zdravotního stavu a bezpečnosti a logicky prodloužení životnosti stromů.

U dřevin doporučených ke kácení je vždy evidován výčetní průměr kmene a příslušný výčetní obvod, jako rozhodný údaj pro žádost o povolení ke kácení (ohlášení kácení), i údaj podstatný pro zjištění směrné ceny kácení. U dřevin vícekmenných je udáván údaj přepočtený na takzv. výčetní průměr náhradního kmene.

Jednotlivé dřeviny vyžadující povolení ke kácení (oznámení ohlášení kácení) dle zákona č. 114/1992 Sb. a jeho prováděcích předpisů jsou v níže přiložené souborné tabulce č.1 červeně podbarveny.

U všech dřevin doporučených ke skácení v havarijním režimu (bez zbytečného prodloužení) je text dále zvýrazněn tučným písmem.

Užitá metodická východiska vizuální kontroly vychází z principů hodnocení dřevin rostoucích mimo les v oboru zahradní a krajinářská tvorba (krajinářská architektura) a arboristika.

Terénní průzkum se prováděl pochůzkou a vizuální kontrolou celé nadzemní části každého stromu ve vymezených plochách, tj. zahrnoval zejména kontrolu kořenových náběhů, báze kmene, průběžných kmenových částí a prostoru koruny. Kontrolován byl rovněž výskyt patogenů v orientační ploše staticky rozhodného kořenového talíře.

Detailní průzkum stavu stromu byl zaměřen na defekty, nedokonalosti a jiné vady větvení, především výskyt kodominantních rozvětvení, tlakových vidlic, nedokonalé srůsty, a dále na zlomy, trhliny, rozštěpy kosterních a silných a silnějších větví či praskliny.

Sledován byl výskyt prosychajících částí korun, výskyt silných suchých větví a jejich celých partií, degenerované větvení a změny indikující nezvyklý růst či pohyb kořenů nebo báze kmene. Vyhodnocovány byly také nestandardní inklinace či neobvyklý vývoj hlavních nosných os (přetížené či excentrické části, vychýlené či nepříznivě umístěné těžiště apod.).

Dále byly sledovány a vyhodnocovány závažné morfologické vady, pěstební chyby a biotická i mechanická poškození, zejména pak výskyt patogenů (dřevních hub, vaskulárních mykóz, původců chřadnutí, kalamitních škůdců, poloparazitických rostlin apod.).

Sledován byl výskyt a rozsah hnilob dřeva v rozhodujících nosných částech stromu, a dále výskyt dutin, rakovin apod.

Speciální důraz byl kladen na sledování a vyhodnocování souběžného působení více vad, jejichž kumulace často působí nebo nápadně zvyšuje nebezpečí a riziko možného statického selhání dřeviny nebo její podstatné části.

Detailní výčet zadokumentovaných problematických dřevin udává následující souborná tabulka č. 1.

Rozsah a parametry handicapů či tloušťka relevantních větví je v jejím rámci konkretizován v části zdůvodnění doporučeného zásahu.

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evidenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučovaného zásahu
1	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní, RVY - řez vyvětovací	suché větve a pahýly do 5 cm, vyvětvit spodní část koruny u klecí kočky až do výšky cca 6 m, okolo hlavní cesty až křižovatka u výběhu maryl ↓
2	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	lokálně suché větve > 5 a 10 cm, počínající ústup primární koruny, elektřina kmen
3	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	19	60		v okraji porostu, 100% suchý
4	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 15% - řez redukční obvodový	hniloby nosných os ve vrchní části koruny, chřadnoucí primární koruna, chřadnoucí a odumřelé větve > 5 - 15cm, kvalitní kmenový obrost
5	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	suchý vrchol > 10 cm, rozvoj hnilob kmene
6	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 15% - řez redukční obvodový, RB - řez bezpečnostní	ústup primární koruny, suché a degradované větve > 10 cm, v 5-6 m vletové otvory, dutiny a rozvoj hnilob kmene, patogen: <i>Phellinus robustus</i>
7	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RB - řez bezpečnostní	chřadnoucí vrcholová část > 5 a 10 cm, hniloby nosných větví
8	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	37	116		slabá fyziologická vitalita, již redukován, odumírá od vrcholu, hniloby nosných částí, vrcholové pahýly > 10 cm
9	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RB - řez bezpečnostní	suché hnilobami degradované pahýly k cestě > 10 cm
10	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RS - řez sesazovací (cca na 10 m)	pokročilé hniloby hlavní nosné osy > 20 cm, bazální část vitální
11	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	celý prostor koruny dynamicky prosychá, suché a chřadnoucí i delší větve > 5 a 10 cm
12	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RB - řez bezpečnostní	již redukovaný, suché hnilobami degradované pahýly > 10 cm, 1,6-2 m staré poškození kmen, bakteriální výtoky
13	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	dynamicky prosychající prostor koruny, suché větve > 5 a 10 cm, kolem výběhu wapiti ↓
14	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	suché větve ve vrcholové části koruny > 5 a 10 cm, dilci stará poškození kmene

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evidenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučovaného zásahu
15	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	dvoják od báze, rozvoj hnilob kmene chřadnoucí vrchol, suché větve > 5 a 10 cm
16	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	v 0,7 m dvoják, rozvoj hnilob báze, v horní části koruny suchá 4 m osa > 10 cm
17	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	42	132		dvoják - kmeny prům. 36 a 22; kořenová hniloba a dutina u báze kmene, silnější kmen do 2 m staré extenzivní poškození s hnilobou, suché vrcholové části koruny > 10 cm
18	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	30	94		blízko cesty, staré poškození 1/3 obvodu kmene ve výšce 1,6-2,2 m, hniloby nosných prvků, kolize se stavbou, suché větve a pahýly vrchol koruny > 10 cm
19	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RZ - řez zdravotní	celková úprava koruny a její symetrizace, chřadnoucí suché a odumírající větve > 5 cm
20	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	staré poškození báze a rozvoj hnilob nosných prvků, suché a chřadnoucí větve v koruně > 5 a 10 cm
21	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	26	82		v blízkosti stavby přístřešku - krmelce, kmen dře o střechu, u báze do 0,5 m staré poškození km. s hnilobou, prosychající koruna, kolize se stavbou
22	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá	52	163		prům. pod rozv. - troják téměř od báze - kmeny 28, 26 a 17; vyhníla rozsáhlá dutina pod rozvětvením kmenů > 40 cm, nejslabší osa kmene pokročile destruována hnilobou, nebezpečí rozlomení, u přístřešku - krmelce ve výběhu
23	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	23	72		potlačený jedinec, slabá vitalita, od 7 m odumřelý terminál > 10 cm, neperspektivní
24	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 10% - řez redukční obvodový	dílčí náklon kmene, rozvoj hnilob báze a kořenů, odumírající vrcholy koruny 2x > 10 cm
25	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	staré poškození a nekrózy u báze kmene, chřadnoucí vrcholové větve koruny > 5 a 10 cm
26	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	24	75		slabá vitalita, přeštíhlený růst, od 6 m odumřelý terminál, nekrózy kmene, patogen: polník dvojtečný
27	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	30	94		slabá vitalita, vnitřní hniloby nosných prvků a báze, rozpad jedince, nad 8 m suchý terminál > 15 cm, patogen: polník dvojtečný

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evidenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučeného zásahu
28	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný	26	82		rozlámaná koruna, pokročilé hniloby nosných os a kmene, odumřelé pahýly > 10 cm, hniloba a dutina po dvojáku > 20 cm
29	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	23	72		vychýlený růst po svahu , původně vícekmenný, neperspektivní potlačený jedinec se slabou vitalitou, do 5,5 m stará poškození a nekrózy kmene
30	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	redukovat vrchol a odlehčit bázi, původně vícekmenný, nekrózy kmene a rozvoj hnilob
31	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RB - řez bezpečnostní	hniloba po dvojáku u báze kmene, chřadnoucí vrchol, suché větve do výběhu > 5 cm
32	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	30	94		rozvinuté hniloby kmene a kořenů, odumírající neperspektivní jedinec, suchá terminální osa > 15 cm
33	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	seříznout pokročile chřadnoucí vrchol > 10 cm, nekrózy a kýly kmene, bakteriální výtok
34	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RZ - řez zdravotní, RVY - řez vyvětřovací	celková úprava struktury koruny, chřadnoucí a suché četné větve > 5 a 10 cm, redukovat bazální kmenové výmladky
35	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	rozvoj hnilob v bazální části kmene, suché a chřadnoucí větve > 5 a 10 cm
36	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	rozvoj hnilob a nekróz, suché a chřadnoucí větve ve vrcholové části koruny > 5 a 10 cm
37	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	suché a chřadnoucí větve ve vrcholu koruny > 5 a 10 cm, báze kmene vyrůstá z betonu - okraje cesty, vitální jedinec
38	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 15% - řez redukční obvodový, RB - řez bezpečnostní	koruny > 10 cm, báze kmene vyrůstá od betonové obruby cesty
39	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	suché větve a pahýly v bazální koruně nad odpočívadlem > 5 cm
40	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	odumírající a suché větve v bazální koruně > 10 cm, dobře regeneruje
41	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	28	88		potlačený jedinec, slabá vitalita, rozvinuté hniloby nosných prvků v koruně
42	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	suché větve a pahýly > 5 (10) cm

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evídenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučovaného zásahu
43	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RZ - řez zdravotní, RL - řez redukční lokální	vychýlený vrchol koruny - těžišť k cestě, celková úprava struktury větvení koruny a symetrizace a odlehčení vrcholu, odstranit pahýly
44	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RS - řez sesazovací (cca na 12 m)	redukovat odumřelou hlavní osu > 15 cm v průměru, kmenová výmladnost ve spodní části je dobrá
45	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RS - řez sesazovací (cca na 12 m)	redukovat odumřelou hlavní osu > 15 cm v průměru, hnilobou poškozené kořenové náběhy, regeneruje v bazální části
46	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	33	104		100% suchý, rozvinuté hniloby u báze kmene
47	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RB - řez bezpečnostní	chůdovité kořenové náběhy, odříznout degradovaný terminál > 10 cm o cca 4 m
48	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	32	100		dvoják od báze s č. 49, kmen vychýlený k cestě o 15°, rozsáhlá dutina a navazující hniloby báze a kořenů, patogen: polník dvojtečný, chřadnoucí degradovaný vrchol
49	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	33	104		dvoják od báze s č. 48, rozsáhlá dutina a navazující hniloby báze a kořenů, patogen: polník dvojtečný, rozpad primární koruny, slabá vitalita, suché osy > 10 cm
50	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	hniloba s dutinou u báze kmene, seříznout suchý terminál > 15 cm o cca 4 m, lokální poškození a nekrózy kmene
51	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	39	122		75% suchý, rozsáhlá hniloba báze a kořenů, rozpad koruny jedince, suché osy > 10 i 20 cm
52	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	25	79		100% suchý, hniloby nosných prvků
53	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	úprava celého prostoru koruny, dlouhé suché a chřadnoucí větve > 5, 10 i 15 cm, původně vícekmenný s rozvojem hnilob u báze, bakteriální výtok kmen
54	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	lehký zdravotní řez vrcholové části a odstranění patogenního ochmetu
55	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RB - řez bezpečnostní	seříznout suchý terminál > 10 cm - vizuálně
56	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný	19	60		rozsáhlé hniloby kmene a nosných os, potlačený jedinec v lemu porostu, dutiny, 5 m suchá osa > 10 cm silně degradována

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evidenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučovaného zásahu
57	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RO 15% - řez redukční obvodový	sekundární jedinec srostlý s č. 58, rozvoj hnilob v bázi, dutina do kořenů po odstraněné ose > 20 cm, odlehčit korunu
58	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RO 15% - řez redukční obvodový	sekundární jedinec srostlý s č. 57, rozvoj hnilob v bázi, dutina do kořenů po odstraněné ose > 10 cm, odlehčit proschlou korunu
59	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	suchý degradovaný vrchol > 20 cm, původně dvoják jehož pařez je vyhnílý a zasahuje do existujícího jedince
60	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	lehký zdravotní řez - suché a chřadnoucí větve v koruně a omezení patogenního ochmetu, rozvoj hnilob u báze
61	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	odumřelý terminál > 10 cm, suché zlomy a pahýly, selektovat sekundární obrost kmene
62	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	2 suché vrcholové pahýly > 10 cm, nekrózy a lokální hniloby a poškození báze kmene do 2 m
63	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	suchý terminál > 10 cm - redukovat o cca 3 m, perspektivní sekundární obrost, nekrózy a hniloby kmene do 1 m
64	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	ústup primární koruny, četné suché větve > 10 cm, staré praskliny a rozvoj hnilob nosných prvků kmene a báze
65	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	26	82		rozsáhlé staré poškození kmene až do 3,5 m doprovázené prasklinami a hnilobami, dutiny nosných prvků, neperspektivní
66	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	suchý vrchol > 10 cm, rozvoj hnilob báze
67	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RB - řez bezpečnostní, RVY - řez vyvívovací	lokální nekrózy kmene, suché větve a zlomy uvnitř koruny > 5 (10) cm, vyvívčit bázi do 4 m
68	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RZ - řez zdravotní	dynamicky prosychající koruna, celková úprava koruny, u obrušníku cesty, u báze dutina s hnilobou > 10 cm po odstraněné další kmenové ose
69	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RS - řez sesazovací (cca na 8 m)	i 4 m dlouhé suché primární větve > 15 cm, destruované hnilobami, dobře regeneruje z kmene
70	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	suché periferní větve ve vrcholu > 10 (15) cm, ve spodní úrovni koruny a kmene dobře regeneruje, lokální nekrózy a hniloby kmene

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evidenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučovaného zásahu
71	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	ustupující primární koruna, suché vrcholové větve > 5 (10) cm; v 5,5 m tahové větvení korunových os
72	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RS - řez sesazovací (cca na 12 m)	rozpad primární koruny, suché vrcholové větve > 5 a 10 cm, vysoko umístěné těžké větve, bohatý kmenový obrost
73	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RZ - řez zdravotní	rozčíslová a rozlámaná koruna, celková úprava a symetrizace, zlom boční větve > 10 cm s četnými hnilobami, bakteriální výtok kmen
74	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	chřadnoucí vrcholové větve - redukovat dusud neredukované části, lokální nekrózy a hniloby kmene, patogen: polník dvojtečný
75	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 20% - řez redukční obvodový	ústup prim. koruny, rozvoj hnilob báze, vysoko umístěné těžké větve, odlehčit, patogen: polník dvojtečný
76	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 30% - řez redukční obvodový	ústup prim. koruny, hniloby báze a dutina do kořenů, vidličnaté větvení kor. os v 3,5 m; i 4 m dlouhé suché větve > 5 a 10 cm, patogen: polník dvojtečný
77	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný	40	126		rozvinuté hniloby a bakteriózy kmene a nosných os, již několikrát redukován, neperspektivní, okolo hlavní cesty od křižovatky - výběhu maly ↓
78	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RZ - řez zdravotní	celý prostor koruny dynamicky prosychá
79	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	počínající ústup primární koruny, suché a chřadnoucí větve > 5 cm, omezení patogenného ochmetu
80	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RO 15% - řez redukční obvodový	směrem po svahu částečně rozčíslová otevřená koruna, lokálně prosychá - větve > 5 (10) v průměru, hniloba báze a otevřená dutina do kořenů
81	<i>Acer platanoides</i> - javor mléč			RO 15% - řez redukční obvodový	částečně rozčíslová koruna, vrcholová část zřetelně prosychá, suché větve > 5-10 cm, slábnoucí vitalita jedince
82	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RO 10% - řez redukční obvodový, RB - řez bezpečnostní	již redukován, osy > 10 cm suché a destruované pokročilou hnilobou, upravit vyčnívající rozčíslové větve, staré poškození a rozvoj hnilob báze kmene
83	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RB - řez bezpečnostní, RL - řez redukční lokální	suchá osa uvnitř koruny > 10 cm, odlehčit přetíženou boční větev směřující nad cestu
84	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RO 10% - řez redukční obvodový	odlehčit a symetrizovat rozčíslovou korunu

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evidenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučovaného zásahu
85	<i>Morus alba</i> - morušovník bílý			RZ - řez zdravotní	lokálně prosychající koruna a její strukturální úprava; v 1,2 m rozvíjející se tlakové větvení, realizovat růstové znevýhodnění jedné z vidličnatých os
86	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	48	151		rozčísilá koruna, pokročilá hniloba báze a kořenů, vylomená osa v 5 m > 20 cm a navazující rozsáhlá stará rána s extenzivní hnilobou, patogen: <i>Xylaria polymorpha</i>
87	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný	27	85		již opakovaně redukován, slabá vitalita, hniloby nosných os a kmene, pahýly a suché větve > 10 cm
88	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RS - řez sesazovací (cca na 8 m)	deformovaný ohlův a chřadnoucí vrchol, rozvoj hnilob báze, patogen: polník dvojtečný
89	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 10% - řez redukční obvodový	vidličnaté větvení v 9 m, odlehčit, symetrizovat korunu, lokální nekrózy kmene, patogen: polník dvojtečný
90	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	43	135		pokročilý ústup primární koruny, slabá vitalita, odumírání, patogen: polník dvojtečný silně
91	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	19	60		potlačený jedinec, odumřelý terminál > 15 cm, degradace 1/3 obvodu kmene hnilobou
92	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	chřadnoucí vrchol koruny, suché pahýly a větve > 10 cm, omezit patogenní ochmet
93	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní, RL - řez redukční lokální	suché větve delší 4 m > 10 cm, omezit patogenní ochmet, o 1/4 délky zkrátit silnou osu směřující nad cestu
94	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RO 15% - řez redukční obvodový	vidličnaté větvení v 9 m, vysoko položené těžiště, odlehčit bázi narušenou hnilobami
95	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RL - řez redukční lokální	boční větev nasazená v 5 m směrem k cestě redukovat o 1/4-1/3 délky
96	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RB - řez bezpečnostní	suché a zalomené větve ve vrcholové části koruny > 10 cm
97	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RZ - řez zdravotní	staré poškození báze kmene, rozvoj hnilob, částečné rozčísilá koruna, celková úprava struktury koruny, suché a chřadnoucí větve > 5 a 10 cm

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evidenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučeného zásahu
98	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RB - řez bezpečnostní, RL - řez redukční lokální	zalomená suchá větev > 10 cm, vysoko položené těžiště, ve 14 m redukovat boční přetěžovanou větev k cestě
99	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	staré poškození a rozvoj hnilob báze, suché a chřadnoucí větvě vrchol koruny > 5 a 10 cm, vysoko položené těžiště
100	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RO 15% - řez redukční obvodový, RB - řez bezpečnostní	celkově chřadnoucí vrcholová část koruny, vysoko položené těžiště, dlouhá suchá hnilobou degradovaná osa > 10 cm, slábnoucí vitalita jedince
101	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný	31	97		pokročilé chřadnutí primární koruny, od 4 m vychýlení kmene o 10° k cestě, vysoko položené těžiště, redukované bazální zavětvění koruny
102	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RB - řez bezpečnostní	suché a chřadnoucí větve a pahýly ve vrcholové části koruny > 5 a 10 cm
103	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	vysoko umístěné těžiště, suchá větev > 10 cm
104	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RB - řez bezpečnostní	vysoko umístěné těžiště, suché větve > 5 a 10 cm
105	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	celková úprava koruny, pahýly, suché a chřadnoucí větve > 5 a 10 cm
106	<i>Pinus sylvestris</i> - borovice lesní			RZ - řez zdravotní	náklon o 15° do porostu, do 14 m prakticky odumřelé větve > 5, 10 (15) cm, rozvoj hnilob, vletové otvory kmen
107	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RB - řez bezpečnostní	slábnoucí vitalita, rozvoj hnilob u báze, vysoko umístěné těžiště, suché a chřadnoucí větve ve spodní koruně > 5 a 10
108	<i>Quercus robur</i> - dub letní			RB - řez bezpečnostní	vychýlení kmene o 10°, vysoko umístěné těžiště, suchá dlouhá větev > 10 cm nad hřištěm
109	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný	35	110		již redukován, rozvinuté hniloby nosných os, pokročilá hniloba kmene do 1 m a narušení funkce kořenů
110	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RB - řez bezpečnostní	bakteriální výtok a rozvoj hnilob kmene, vysoko položené těžiště, suché a chřadnoucí vrcholové větve > 5 a 10 cm
111	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RO 15% - řez redukční obvodový	rozvoj hnilob u báze, odlehčit, ustupující primární koruna, vysoko umístěné těžiště

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evidenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučeného zásahu
112	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RO 20% - řez redukční obvodový	původně dvoják, pařez po druhé ose vyhnívá a > 20 cm, hniloba prostupuje do kořenů, četné zlomy v koruně, zavěšená větev > 10 cm
113	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RB - řez bezpečnostní	potlačený jedinec, suché vrcholové větve > 5 (10) cm, vizuálně
114	<i>Quercus robur</i> - dub letní			RO 15% - řez redukční obvodový, RB - řez bezpečnostní	ustupující primární koruna, suché větve, zlomy a pahýly ve spodní koruně > 10 a 15 cm
115	<i>Quercus robur</i> - dub letní			RZ - řez zdravotní	dynamicky prosychající koruna, staré mech. poškození báze do 0,5 m; vysoko položené těžiště
116	<i>Quercus robur</i> - dub letní			RB - řez bezpečnostní	potlačený jedinec, štíhlý růst, suchá dlouhá boční osa > 10 cm
117	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný	21	66		suché dlouhé osy > 10 cm, degradovaný vrchol koruny, rozvinuté hniloby báze a kořenů, bakteriální výtok
118	<i>Quercus robur</i> - dub letní			RO 15% - řez redukční obvodový, RB - řez bezpečnostní	prosychající koruna, vysoko těžiště, omezit patogenní ochmet, silná osa uvnitř koruny > 10 cm
119	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní, RL - řez redukční lokální	suché a chřadnoci větve v koruně > 5 a 10 cm, přetížená boční větve směřující nad cestu k vlkům, omezit patogenní ochmet
120	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	33	104		slabá vitalita, pokročilé hniloby báze a kořenů, silně proschlý, odumírá
121	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	31	97		7 m vysoké redukované torzo, silně destruováno hnilobou, 100 % suchý
122	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	23	72		přeštíhlený růst, v porostu, slabá vitalita, rozvinuté hniloby nosných prvků
123	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	19	60		60% suchý, potlačený štíhlý jedinec, hniloby kmene a báze, u plotu
124	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	17	53		100% suchý
125	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá	19	60		potlačený jedinec, zarostlý v plotu, dutiny a hniloby kmene, zaškrčený drát

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evиденční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučovaného zásahu
126	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	29	91		slabá vitalita, přeštíhlený růst, degenerace větvení, suché vrcholové partie > 5 a 10 cm, pokročilá hniloba báze a
127	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	16	50		potlačený štíhlý jedinec, bez perspektivy, praskliny kmene
128	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	rozvoj hnilob báze, suché větve > 10 cm - vizuálně
129	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	kmen zarostlý v plotu, chřadnoucí vrchol koruny, suché větve > 10 (15) cm
130	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	dlouhé suché osy > 10 a 15 cm ve spodní části koruny, celková úprava prostoru koruny
131	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	40	126		slabá vitalita, degenerace větvení, pokročilá hniloba báze a kořenového systému, chřadnoucí vrchol koruny
132	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	22	69		deformovaná koruna, přeštíhlený růst, zarostlý v plotu, hniloby báze
133	<i>Quercus robur</i> - dub letní			RZ - řez zdravotní	chřadnoucí silné větve > 10 a 15 cm, rozvoj hnilob v bazální části kmene
134	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	30	94		pokročile odumírající jedinec, zarostlý v plotu, rozvinuté hniloby nosných částí
135	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá	15	47		deformovaný habitus, vrostlá do plotu, neperspektivní
136	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	ve 12 m vidličnaté větvení, štíhlý růst, suchý vrchol > 10 cm
137	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RB - řez bezpečnostní	suchá větve > 10 cm , pahýly, rozvoj hnilob bazální části
138	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	dynamicky prosychající koruna, slábnoucí vitalita, vysoko položené těžiště, rozvoj hnilob báze
139	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RB - řez bezpečnostní	chřadnoucí a suché větve ve vrcholové části koruny > 5 a 10 cm
140	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	v 7 m suchý pahýl směřující k cestě, lokální nekrózy kmene, dobrá regenerace
141	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RB - řez bezpečnostní	rozvoj hnilob u báze, chřadnoucí vrcholová část koruny - osy a pahýly > 5 a 10 cm

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evidenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučovaného zásahu
142	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 10% - řez redukční obvodový	dvoják od báze s č. 143, původně troják, ustupující primární koruna, suché a chřadnoucí větve > 5 a 10 cm
143	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 10% - řez redukční obvodový	dvoják od báze s č. 142, původně troják, ustupující primární koruna, od 6 m kmen vychýlen asi o 20°, štíhlý růst, deformace koruny
144	<i>Picea abies</i> - smrk ztepilý	16	50		slábnoucí vitalita, uvolnit vůči perspektivní douglasce a jedli v sousedství
145	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	celková úprava, počátek ústupu primární koruny, suché a chřadnoucí větve a pahýly > 5 a 10 cm, lokální nekrózy kmene
146	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RL - řez redukční lokální	vychýlené těžiště boční osy nasazené v 5 m - redukovat asi o 1/3; stará poškození nosných os a kmene s rozvíjející se
147	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RO 15% - řez redukční obvodový, RB - řez bezpečnostní	extenzivní hniloba a dutina v bazální části kmene - do 1 m; odlehčit, lokální nekrózy kmene, dlouhé suché větve > 10 cm
148	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RS - řez sesazovací (cca na 7 m)	nad 7 m nově odumřelá terminální osa > 20 cm v prům., sesadit na živý obrost bazální části jedince, ve výběhu wapiti
149	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RS - řez sesazovací (na cca 8-10 m)	nově odumírající horní část koruny, osy > 10 a 15 cm v prům., slábnoucí vitalita, ve výběhu wapiti
150	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	již redukován, omezit ochmet, suché pahýly > 10 cm, suché větve > 5 cm, kolem hlavní cesty od Beringie ↓
151	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	dynamicky prosychající koruna, suché a chřadnoucí větve > 5 cm, lokální nekrózy a bakteriální výtok kmen, ve výběhu polární lišky
152	<i>Quercus robur</i> - dub letní			RZ - řez zdravotní	staré mechanické poškození báze kmene, lehký zdravotní řez, místy pahýly a suché větve, omezit patogenní ochmet
153	<i>Salix x sepulcralis</i> - vrba náhrobní			RS - řez sesazovací (na cca 7-8 m)	sesadit cca 1 m nad místa původní hluboké redukce, vletové otvory, postupující hniloby kmene a nosných os, náklon kmen, v dřevěném plotu u budovy kliniky
154	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný	24	75		prasklý kmen od báze až do 5 m, vychýlený o 10°, nekrózy, hniloby a bakteriální výtok kmen, suché osy > 10 cm
155	<i>Acer campestre</i> - javor babyka	27	85		otevřená hniloba báze kmene s dutinou do kořenů > 20 cm, vysoko položené těžiště a koruna, bez bazálního obrostu

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evidenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučovaného zásahu
156	<i>Acer campestre</i> - javor babyka			RZ - řez zdravotní, RL - řez redukční lokální	symetrizace rozčísle koruny, prosychající koruna, redukovat hnilobou zasaženou větev se zlomem směřující k cestě
157	<i>Acer campestre</i> - javor babyka	22	69		uhnilá báze, částečně vyvrácený, vychýlení kmene až o 40°, zavěšený v č. 158
158	<i>Quercus robur</i> - dub letní			RB - řez bezpečnostní	silné suché větve > 10 a 15 cm v bazální koruně, pahýly, bajonetovitá báze a boulovitý náběh
159	<i>Acer campestre</i> - javor babyka	35	110		slabá vitalita, odumírá, rozpad koruny, silně proschlý, pokročilé hniloby báze a kořenů
160	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	suchý vrchol > 5 cm, u cesty
161	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný	23	72		pokročilá destrukce kmene hnilobou až do výšky 1,5 m; rozvinuté hniloby nosných os, proschlá koruna, patogen: <i>Ustulina deusta</i>
162	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	suché větve > 5 cm ve vrcholové části koruny
163	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RB - řez bezpečnostní	lokální nekrózy kmene, suché větve a pahýly v koruně > 5 cm k cestě
164	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RZ - řez zdravotní	původně dvoják, dutina po druhé ose u báze, celková úprava přehoustlé koruny, z obysu vyčnívající větve
165	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RS - řez sesazovací (na cca 10 m)	u báze dvoják, kmen vychýlený o 15°, v horní části koruny vidličnaté osy > 10 a 15 cm odumřelé, v bazální části regeneruje
166	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	slábnoucí vitalita, dynamicky prosychající primární koruna, suché větve a pahýly > 10 cm
167	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RZ - řez zdravotní	tahově rozvětvení ve 3,5 m; bakteriální výtok kmen, částečně rozčísle koruna, suché a chřadnoucí větve > 5 (10) cm v průměru
168	<i>Acer campestre</i> - javor babyka	38	119		asymetrická koruna, vysoko položené těžiště, u báze pahýl po dvojáku > 20 cm v prům. s hnilobou, hniloby a dutiny kmene a nosných prvků

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evidenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučeného zásahu
169	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RL - řez redukční lokální, RVY - řez vyvětňovací	deformovaná koruna - horizontálně rozložená a vychýlená nad cestu, zajistit volný profil nad cestou až do výšky 4 m, odlehčit přetěžovanou větev nad vstupem
170	<i>Populus x canadensis</i> - topol kanadský			RO 10% - řez redukční obvodový, RB - řez bezpečnostní	vychýlený růst k silnici o 20°, báze kmene u betonového ostění odvodňovacího kanálu, rozvoj hnilob nosných prvků, odlehčit bázi, suchá osa > 10 cm ve vrcholové části koruny
171	<i>Acer negundo</i> - javor jasanolistý	56	176		rozsáhlá dutina a hniloby bazální části kmene, asymetrická koruna, degenerace větvení, intenzivně proschlý, patogen: <i>Polyporus squamosus</i> , v hospodářském prostoru
172	<i>Acer negundo</i> - javor jasanolistý			RO 15% - řez redukční obvodový, RZ - řez zdravotní	dynamicky prosychá, degenerace větvení, rozvoj hnilob, kapsovitě dutiny, v hospodářském prostoru
173	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 15% - řez redukční obvodový	ústup primární koruny, suché a chřadnoucí větve > 10 (15) cm, spodní část koruny dobře regeneruje
174	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RO 15% - řez redukční obvodový	bakteriální výtok kmen, lokální nekrózy, ustupující primární koruna, proschlé a suché větve > 5 a 10 cm, vysoko nasazená koruna
175	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný	23	72		potlačený neperspektivní jedinec, štíhlá degradovaná koruna, od 7 m výše odumřelá
176	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	suché větve a pahýly uvnitř koruny > 5 a 10 cm v prům.
177	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	suchá větev v bazální koruně > 10 cm nad cestou
178	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RZ - řez zdravotní	celková úprava prosychající koruny, vysoko rozložená koruna a těžiště, nad kuřáckými plochami, suché dlouhé osy > 10 cm
179	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	29	91		v 6 m dekapitované torzo, slabá vitalita, zformovaný obrost nedostatečně zakotvený - zahnívající nosné osy, neperspektivní
180	<i>Salix caprea</i> - vrba jíva	18	57		prochlý, málo vitální a neperspektivní jedinec v zástinu, u báze zahnívající pařez po odstraněné ose
181	<i>Salix caprea</i> - vrba jíva	12	38		prochlý, málo vitální a neperspektivní jedinec v zástinu, patogen: <i>Pholiota aurivella</i>

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evidenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučovaného zásahu
182	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	43	135		velmi slabá vitalita, silně poškozená báze kmene a kořeny - pokročilé hniloby, ohryzané kořenové náběhy, suché korunové osy > 15 cm, ve výběhu bobra
183	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 20% - řez redukční obvodový	vysoko umístěné těžiště a koruna, ohlodaná báze kmene a náběhy, rozvoj hnilob, redukována vitalita a ústup primární koruny, omezená perspektiva jedince, zatím dostatečný bazální obrost, ve výběhu bobra
184	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	staré poškození kmene v 1,2 m a související rozvoj hnilob, suché větve a pahýly > 5 cm nad cestou a v bázi koruny
185	<i>Salix caprea</i> - vrba jíva	15	47		neperspektivní potlačený jedinec, vychýlená koruna nad informační panel, rozvoj hnilob bazální části
186	<i>Salix caprea</i> - vrba jíva	24	75		v 1,2 m tlaková vidlice větvení se zarostlou kůrou, proschlá koruna, v zástinu, slábnoucí vitalita, neperspektivní
187	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	kmen o 20° vychýlený k cestě, dynamicky prosychá v koruně, slábnoucí vitalita, patogen: polník dvojtečný
188	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 10% - řez redukční obvodový, RB - řez bezpečnostní	odlehčit asymetrickou korunu, staré mech. poškození kmene ve 3 a 5-6 m - až 1/3 obvodu, suchá osa > 10 cm v bazální koruně, voliéra korzak
189	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	staré poškození kmene a lokální nekrózy, odumírající vrcholová část a pahýl, malý vzrůst, voliéra korzak
190	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RS - řez sesazovací (na cca 8 m)	odumřelé vrcholy hlavních korunových os > 10 a 15 cm v prům., báze dobře regeneruje, rozvoj hnilob kmene, patogen: polník dvojtečný
191	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	25	79		slabá vitalita, rozvinutá hniloba báze, ustupující koruna, neperspektivní, patogen: polník dvojtečný
192	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	suchý vrchol > 10 cm, redukovat cca o 4 m, lokální nekrózy a stará poškození kmene, patogen: polník dvojtečný
193	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	suchý vrchol > 10 cm, redukovat cca o 4 m
194	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RO 15% - řez redukční obvodový	u báze dvoják, ústup prim. koruna, degenerace větvení, suché a chřadnoucí větve > 10 cm, níže dobře regeneruje

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evidenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučeného zásahu
195	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	již redukován, slábnoucí vitalita, chřadnoucí a suché podesychající větve a pahýly > 5 a 10 cm, vizuálně
196	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RB - řez bezpečnostní	již dříve redukován, ve 2 m kapsovité dutiny, u báze lokální nekrózy a bakteriální výtok, suchá osa > 15 cm
197	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RB - řez bezpečnostní	již dříve redukován, suché osy a pahýly > 10 cm, lokální stará poškození kmene a kaps. dutiny
198	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RB - řez bezpečnostní	štíhlý růst, bohatý obrost kmene, redukovat o 3-4 m celkově chřadnoucí vrcholovou část
199	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá	35	110		dvoják od báze, slabý kmenový obrost do 10 m, hlavní část koruny nově odumřelá - osa > 20 cm v prům.
200	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	17	53		neperspektivní, potlačený růst, deformovaná ohlá koruna, odumřelý terminál
201	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RB - řez bezpečnostní	suchý vrchol > 10 cm, štíhlý růst, ve spodní části koruny regeneruje dobře
202	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	četnější suché větve ve vnitřní koruně > 5 a 10 cm, redukovat větve nasazenou v 8 m směřující nad cestu
203	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	suché větve > 5 cm nad cestu, okraj porostu, slábnoucí vitalita, lokální nekrózy a poškození kmene
204	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	21	66		deformovaný růst a habitus, potlačený jedinec v okraji porostu, slabá vitalita
205	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní, RL - řez redukční lokální	troják od báze s č. 206-207, odumírající málo vitální jedinec, hniloby nosných os, odumřelý terminál
206	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	redukovat větve vyčnívající z obrysu koruny, suché delší větve uvnitř koruny > 10 cm, dobrá regenerace
207	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný			RZ - řez zdravotní	bakteriální výtok kmen, prosychající koruna, dlouhé suché větve > 5 cm v prům.
208	<i>Carpinus betulus</i> - habr obecný	30	94		hniloby báze kořenů, již redukován, suché pahýly > 10 cm + pokročilá destrukce nosných os v koruně, slabá vitalita
209	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	lehký řez, omezení patogenního ochmetu ve vrcholové části, lokálně chřadnoucí větve, vysoko nasazená koruna
210	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	lehký řez, lokálně suché větve > 5 cm, v lemu u hlavní cesty, omezení patogenního ochmetu

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evidenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučovaného zásahu
211	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	místy suché větve nad cestou > 5 a 10 cm, v lemu u hlavní cesty
212	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	místy suché větve nad cestou > 5 cm, v lemu u hlavní cesty
213	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	lehký řez, místy suché a chřadnoucí větve > 5 (10) cm, omezit patogenní ochmet ve vrcholové části koruny
214	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	redukovat vyčnívající přetěžovaný vrchol, v lemu okraje porostu, lokálně suché větve > 5 cm
215	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá	27	85		dvoják od báze společně s č. 216, slabá vitalita, pokročilé hniloby a praskliny v bázi kmene, patogen: <i>Ustulina deusta</i>, u hlavní cesty!
216	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá	30	94		dvoják od báze společně s č. 215, dynamicky prosychající koruna, pokročilé hniloby a praskliny v bázi kmene, patogen: <i>Ustulina deusta</i>, u hlavní cesty!
217	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	lehký řez, rozvoj hnilob kmene, suché a chřadnoucí větve > 5 cm, omezit patogenní ochmet v koruně
218	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RSK - řez stabilizace sekundární koruny	degradovaná nosná osa původní koruny, selekce a redukce sekundárních větví v koruně, dobře regeneruje, suchý pahýl > 15 cm
219	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	lehký řez, suché a chřadnoucí větve > 5 cm, omezit patogenní ochmet ve vrcholové části koruny
220	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	lehký řez, omezit patogenní ochmet ve vrcholové části koruny
221	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	deformovaná koruna, chřadnoucí vrchol > 10 cm vychýlený nad cestu
222	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	29	91		dožívající potlačený jedinec, silně degradován hnilobami v nosných prvcích a kořenech
223	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	počínající ústup primární koruny, suché větve > 5 cm, zhojené kýlnaté poškození kmene sahající až do 3 m
224	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	vychýlený kmen o 10° k cestě, omezení patogenního ochmetu, dynamicky prosychající koruna, pahýly a suché a chřadnoucí větve > 5 (10) cm
225	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	24	75		vychýlený kmen o 15°, rozvinuté hniloby báze a kořenů, dutiny, slábnoucí vitalita, neperspektivní

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evidenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučeného zásahu
226	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 15% - řez redukční obvodový	od 5 m vletové otvory kmen, dutiny vnitřního kmene, u báze plodnice patogena: <i>Phellinus torulosus</i> , odlehčit bázi, vitální
227	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	slábnoucí vitalita, dlouhé suché větve v bazální koruně > 10 cm, v okraji porostu u cesty
228	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 15% - řez redukční obvodový, RB - řez bezpečnostní	staré poškození a rozvoj hnilob báze, suchá a chřadnoucí vrcholová část, povolit drát el. vedení kmen, chřadnoucí větev nad cestou ve spodní části koruny
229	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	26	82		odumírající málo vitální jedinec, hniloba a zbytnění báze, ve 2,5 m boční suchá osa > 10 cm
230	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 20% - řez redukční obvodový, RB - řez bezpečnostní	ustupující primární koruna, slábnoucí vitalita, omezit patogenní ochmet, 2x boční dlouhé suché větve > 10 cm, dobrá kmenová výmladnost, ve výběhu pandy
231	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	zbytňelá báze kmene, vychýlený růst o 20° k cestě, suché a chřadnoucí větve > 5 cm nad cestou
232	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	lokální nekrózy a poškození kmene, úprava větvení, suché a chřadnoucí větve > 5 a 10 cm
233	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	vychýlený růst o 10°, potlačený jedinec s deformovanou korunou, v 5 m vidličnaté větvení, redukovat chřadnoucí větve k cestě
234	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	45	141		podmáčená půda v okolí, pokročilá hniloba báze a kořenů, plodnice patogena: <i>Phellinus torulosus</i> , slábnoucí vitalita, degenerace větvení, suché osy > 10 a 15 cm
235	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RS - řez sesazovací (na cca 8 m)	silná redukce včetně hlavních větví min. o 1/2 jejich délky, hniloba kmene a báze, dutiny - doupný strom, patogen: <i>Laetiporus sulphureus</i> - loňské plodnice, dobré projevy vitality a regenerace
236	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	lokální nekrózy kmen, dílčí deformace koruny, suché větve > 5 cm
237	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	u báze hniloba po odstranění druhé kmenové ose > 20 cm v prům., chřadnoucí vrcholová část, suché větve do 5 cm
238	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 10% - řez redukční obvodový	v 8 m tlakové větvení os > 15 cm v prům., odlehčit zformované sekundární a náhradní reiterující větve

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evidenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučovaného zásahu
239	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RB - řez bezpečnostní	v 0,4 m dvoják s č. 240; ve 4 m dlouhá suchá boční osa > 10 cm zasažená rozvinutou hnilobou, lokální prosychání koruny
240	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RO 10% - řez redukční obvodový	v 0,4 m dvoják s č. 239; vidličnaté větvení os v 10 m, odlehčit vychýlený vrchol směřující k cestě
241	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	24	75		destruované torzo s pokročilými hnilobami, dutinami a prasklinami nosných prvků
242	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	vysoko položené těžiště, úprava prostoru celé koruny, suchá větev > 10 cm nad cestou, ve vrchní části koruny patogenní ochmet
243	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RS - řez sesazovací (na cca 12 m)	chřadnoucí vrcholová část koruny > 15 cm, dostatečný kmenový obrost, slábnoucí vitalita, podezření patogen: <i>Phellinus torulosus</i> ; dvoják s č. 244
244	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 10% - řez redukční obvodový	dvoják v 0,3 m s č. 243; chřadnutí vrcholu koruny, koruna nad cestou, slábnoucí vitalita, podezření patogen: <i>Phellinus torulosus</i>
245	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RS - řez sesazovací (na cca 8 m)	již redukována s degradovaným terminálem, rozvoj hnilob kmene, horní část koruny odumírá > 15 cm v prům., dostatečně regenerující spodní část jedince
246	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	22	69		potlačený jedinec s odumřelým terminálem > 10 cm, rozvoj hnilob báze, patogen: polník dvojtečný, slabá vitalita
247	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	slábnoucí vitalita, chřadnoucí vrchol, již redukovan, patogen: polník dvojtečný
248	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá	23	72		původně dvoják, u báze dutina s hnilobou do kořenů > 15 cm v prům., rozvoj hnilob kmene, degenerované větvení, slábnoucí vitalita
249	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RB - řez bezpečnostní	suché a chřadnoucí větve ve vrcholové části koruny > 5 (10) cm
250	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	rozvoj hnilob báze a kmene, pahýly delší než 1-2 m, suché vrcholové větve > 5 cm, patogen: polník dvojtečný
251	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	slábnoucí vitalita, ve vrcholové části koruny redukovat patogenní ochmet, prosychá

Tab. 1 Zjednodušený přehled dřevin k pěstebnímu zajištění - ošetření a kácení

evidenční číslo	název dřeviny (vědecký a český)	průměr kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	obvod kmene dřeviny doporučené ke kácení (cm)	jiné doporučené pěstební opatření k zajištění aktuálně neuspokojivého stavu dřeviny	zdůvodnění doporučovaného zásahu
252	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RZ - řez zdravotní	slábnoucí vitalita, suché větve a zlomy > 5 cm, ústup vrcholové části, patogen: polník dvojtečný
253	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RS - řez sesazovací (na cca 8 m)	vnitřní hniloba kmene, zbytnělá báze a náběhy, suchá horní 1/3 koruny jedince > 15 cm, uspokojivě regeneruje ve spodní úrovni
254	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní	35	110		70% suchý, rozsáhlé hniloby nosných prvků a báze jedince, od cca 6 m odumřelá hlavní osa > 20 cm v prům., u vodárny
255	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	poškození kmene a nekrózy, patogen: polník dvojtečný, u vodárny
256	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	chřadnoucí vrchol koruny, k cestě suché větve > 5 cm, slábnoucí vitalita
257	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RB - řez bezpečnostní	již redukován, podesychající vrcholové větve > 5 a 10 cm v prům., rozvoj hnilob u báze, patogen: polník dvojtečný
258	<i>Quercus petraea</i> - dub zimní			RO 15% - řez redukční obvodový, RB - řez bezpečnostní	ustupující primární koruna, četné dlouhé suché osy > 10 cm, kapsovitá dutina do kořenů a hniloba u báze na odstraněné ose
259	<i>Tilia cordata</i> - lípa srdčitá			RZ - řez zdravotní	dynamicky prosychá, suché a chřadnoucí větve > 5 cm, rozvoj hnilob kmene a kapsovitě dutiny, celková úprava struktury koruny

V návaznosti na provedenou terénní kontrolu zpracovatel doporučuje:

- navržené zásahy realizovat ve vhodných termínech a po příslušné správní administraci, a to bez neúměrného prodlení a se zohledněním priority dle možných ohrožených cílů pádu,
- **urgentně řešit stav havarijních jedinců, respektive celých případných dotčených skupin stromů (uvedené stromy jsou v tabulce 1 zvýrazněny tučným písmem) - zejména se jedná o jedince č. 182 (ve výběhu bobra) a jedince č. 215 a 216 situované v blízkosti ústřední návštěvnické komunikace,**
- v okolí cesty vedoucí od sezónního vstupu realizovat současně s pěstebním zajištěním určených dřevin také plošné redukce spontánně vzniklých náletových dřevin – rozvolnění navazujících lemů porostů (s cílem uvolnit perspektivní stromovité jedince). Současně s tím je zde účelné provést odkácení suchých či pokročile odumírajících vizuálně exponovaných jedinců v navazujícím porostu,
- při realizaci doporučených pěstebních opatření (zásahů) by měly být respektovány odborné postupy a zásady uplatňované v péči o dřeviny rostoucí mimo les, které jsou obsaženy např. v těchto dokumentech:
 - 1) Velebil, J., Bulíř, P. a kol.: *Péče o dřeviny a jejich zachování v památkách zahradního umění*. Certifikovaná metodika. Průhonice: VÚKOZ, 2016.
 - 2) AOPK ČR: *Standard péče o přírodu a krajinu: Řez stromů*, SPPK 02 002, II.rev., 2025.
 - 3) AOPK ČR: *Standard péče o přírodu a krajinu: Kácení stromů*, SPPK 02 005, 2018.
 - 4) AOPK ČR: *Standard péče o přírodu a krajinu: Bezpečnostní vazby a ostatní stabilizační systémy*, SPPK 02 004, 2019.
 - 5) AOPK ČR: *Standard péče o přírodu a krajinu: Speciální zásahy na stromech*, SPPK 02 009, I. rev., 2024.
- veškeré pěstební zásahy by měly být realizovány odborně kompetentními osobami, a po předchozím zajištění bezpečného návštěvnického i uživatelského provozu v areálu ZOO,
- z hlediska potřeb zajištění kontinuálního vývoje vegetačního rámce objektu ZOO a dalších funkcí zeleně ve výběžích zvířat, je účelné v místech s plošně významnějším rozsahem kácených dřevin realizovat vhodnou náhradní výsadbu. Ta by neměla být realizována v okapové zóně stávajících dřevin nebo tam, kde by vývoj nových stromů byl významně prostorově či konkurenčně limitován stávajícími vegetačními strukturami,
- veškeré potenciální náhradní výsadby dřevin realizované ve výběžích zvířat musí mít vedle standardní pěstební péče zajištěnu zvýšenou dodatečnou zalivku a dostatečnou ochranu před jejich přímým mechanickým poškozováním (odíráním, vytloukáním, okusem apod.),
- výběr vhodných dřevin k náhradním výsadbám by měl zohledňovat specifika stanoviště (důraz na protierozní, vizuální a hygienické funkce dřevin, zvýšenou odolnost k suchu a vyšší míru tolerance k zastiňování). Vhodné je využití dřevin, jejichž plody nebo části mohou sloužit jako potrava zvířat,

- v extrémně zatěžovaných plochách výběhů se k potenciálním náhradním výsadbám doporučuje využívat přednostně malých sazenic (poloodrostky či odrostky) či přímých výsevů. Běžné školkařské výpěstky větších velikostních kategorií by měly být naopak preferovány v okolí návštěvnických tras a na přidružených exponovaných plochách,
- v navazujících porostech sousedících s výběhy a návštěvnickými trasami nebo stavebními objekty je žádoucí provádět v potenciální dopadové vzdálenosti od vymezujících plotů a komunikací alespoň základní kontroly stromů, a to s ohledem na výskyt odumřelých destabilizovaných jedinců s možností pádu a jejich včasné odstraňování,
- ve vizuálně exponovaných porostech navazujících na přilehlé výběhy zvířat, návštěvnické i účelové komunikace či v porostních okrajích provádět alespoň základní výchovné selekce náletových dřevin s cílem podpořit rozvoj perspektivních jedinců. Ty mohou být v budoucnu využity k obnově často dožívající nebo nefunkční porostní struktury a umožní i jeho žádoucí prostorovou a věkovou diverzifikaci,
- v plochách jednotlivých výběhů zvířat zvážit/vyhodnotit nutnost shrabu listového opadu, který v dlouhodobém horizontu vede ke ztrátě některých vlastností půdy (omezení vododržnosti a úživnosti, podpoře zhutnění, a to vše s negativním vlivem na stávající stromovité jedince a zásadním dopadem na potenciální nové výsadby stromů). Pravidelný shrab přispívá rovněž k rozvoji nežádoucí eroze. Tam kde to situace umožňuje, by tak měl být listový opad zachováván,
- degradaci a eroznímu smyvu půdy je vhodné v exponovaných výběžích předcházet také navážkou dřevní štěpky získané drcením větví z ošetřovaných dřevin,
- vzhledem k velkému počtu dřevin v areálu ZOO a jejich rozdílnému stavu a umístění doporučuji z hlediska priority řešení navazujících etap dendrologických průzkumů pokračovat hodnocením v dalších částech okolí hlavních návštěvnických komunikací a v provozně využívaných plochách zázemí jednotlivých expozičních objektů. Urgentní je potřeba řešení stavu stromů ve výběhu vlků. Kontroly by měly být realizovány rovněž v dalších lokalitách, kde jsou stromy zjevně vizuálně narušené, a kde může být ohrožena provozní bezpečnost návštěvníků či zaměstnanců ZOO.

Ing. PAVEL BULÍŘ, Ph.D.
 Pardubická 885/53a
 500 04 Hradec Králové
 znalec v oborech ochrana přírody,
 ekonomika a zemědělství
 IČO: 870 69 512 DIČ: CZ7801110174